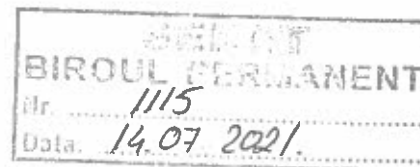

Parlamentul României
Senat

Direcția Generală Cooperare Parlamentară Externă

Nr. XXXVII/574/6 iulie 2021

INFORMARE

**privind participarea la Reuniunea Comisiei pentru educație, cultură și
comunicații a Adunării Parlamentare a Francofoniei
(Bruxelles și videoconferință, 27 și 28 iunie 2021)**

În zilele de 27 și 28 iunie 2021, a avut loc reuniunea Comisiei pentru educație, cultură și comunicații a Adunării Parlamentare a Francofoniei (CECC), organizată în format hibrid (Bruxelles și on line) de delegația Parlamentului Federației Valonia -Bruxelles la APF. La videoconferință a participat, din partea Delegației Parlamentului României la APF, senatorul Irineu Darău, membru al CECC, Secretarul Comisiei pentru învățământ, tineret și sport a Senatului.

I. În ziua de 27 iunie, pe agendă au figurat următoarele teme:

1. Adoptarea *procesului verbal* și a *extraselor din deciziile* luate în cadrul ședinței CECC din data de 27 ian. a.c.;
2. Prezentarea de către Christian Levrat, președintele comisiei, membru al Consiliului Statelor (Elveția), a *Raportului de activitate al CECC* (ian.-iunie 2021);
Cu acest prilej, Christian Levrat a trecut în revistă principalele activități derulate în prima jumătate a anului, dintre care: reuniunea CECC (on line, 27 ian. a.c.) în cadrul căreia au fost adoptate *Raportul și Rezoluția privind învățământul în perioadă de criză* (raportor: Mathias Reynard, consilier național, Elveția) și *Rezoluția pentru o distribuție universală și echitabilă a vaccinurilor în spațiul francofon* (înaintată Comisiei de *Rețeaua parlamentară de luptă împotriva HIV-SIDA, tuberculozei și malariei a APF*, care funcționează în coordonarea CECC).

Aceste documente au fost adoptate în unanimitate de membrii APF în cadrul sesiunii plenare derulate on line (în perioada 28-29 ian. a.c.).

Totodată, președintele Levrat a trecut în revistă cele mai importante **proiecte de colaborare ale CECC cu OIF**, dintre care menționăm:

- Participarea la operaționalizarea *Radio Jeunesse Sahel*, „primul post de radio transnațional al tinerilor, prin tineri și pentru tineri”, care va emite 24/7, în 6 limbi, în colaborare cu posturi de radio locale și naționale din Burkina Faso, Ciad, Mali, Mauritania și Niger.

Acest proiect a fost lansat în 2020, la inițiativa Secretarului general al OIF, în vederea asigurării accesului la conținut educativ și cultural de calitate al tinerilor din statele din regiunea Sahel și este finanțat de OIF, APF și UE.

- Derularea procedurilor pentru desemnarea câștigătorului *Premiului Senghor – Césaire* al APF, ediția 2021¹. Premiul, atribuit de APF unei personalități implicate în promovarea valorilor Francofoniei, a fost acordat Prof. Guy Rossatanga - Rignault (Gabon), pentru promovarea editării de carte științifică prin Fundația Raponda Walker.
- Participarea la redactarea *Codului de conduită pentru jurnaliști în perioade electorale*, în colaborare cu *Reporters sans frontières* (activitate în desfășurare).
- Participarea la redactarea unei variante consolidate a *Ghidului privind datele personale și actele de stare civilă în spațiul francofon*, în baza contribuțiilor secțiunilor membre ale APF (activitate în desfășurare).
- Realizarea unor demersuri concertate pentru sensibilizarea autorităților și publicului larg cu privire la importanța asigurării accesului egal la vaccinurile împotriva Covid 19; înaintarea *Rezoluției pentru o distribuție universală și echitabilă a vaccinurilor în spațiul francofon* a APF către Organizația Mondială a Sănătății și Organizația Mondială a Comerțului; informarea cetățenilor, prin intermediul rețelelor sociale, cu privire la importanța acestui demers.

3. Prezentarea de către Iphygenie Mukandera, deputat, Ruwanda, a *Raportului de activitate al Rețelei parlamentare de luptă împotriva HIV-SIDA, tuberculozei și malariei* a APF (ian.-iunie 2021);

Raportoarea s-a referit, în principal, la:

- Campania de informare „*Sănătatea în 2 minute...sau aproape*” derulată on line, cu prilejul Zilei Mondiale a Sănătății (24 martie), în colaborare cu Comisia pentru cooperare și dezvoltare a APF și cu partenerii internaționali ai Rețelei.

În cadrul campaniei au fost realizate și publicate pe paginile de socializare ale APF, patru mesaje video pe teme de interes pentru tineri, și anume: *importanța egalității între femei*

¹ APF oferă, în baza unei proceduri și a unor criterii de selecție stabilite de Biroul Adunării, *Premiul Senghor-Césaire* - un premiu în bani care recompensează, o dată la doi ani, o persoană fizică sau morală care a obținut rezultate notabile în promovarea Francofoniei și a diversității lingvistice și culturale. Propunerile de candidatură pentru *Premiul Senghor-Césaire* sunt transmise de secțiunile membre ale APF, CECC este implicată în selectarea finaliștilor, iar Biroul APF desemnează câștigătorul.

și bărbați², impactul COVID-19 asupra sănătății și drepturilor sexuale și reproductive³; centrarea sistemelor de sănătate pe nevoile pacientului (Angélique Ngoma, deputată din Gabon, președinta Comisiei pentru cooperare și dezvoltare a APF); importanța unui sistem de sănătate solid⁴.

- Participarea unor reprezentanți ai Rețelei la Reuniunea ONU la nivel înalt privind HIV (8-10 iunie a.c.) și la alte evenimente de interes organizate în marja reuniunii (în sistem videoconferință).

4. Schimb de informații și de bune practici între membrii comisiei pe teme de actualitate în statele membre în domeniile de competență ale CECC.

Cu acest prilej, senatorul Irineu Darău, a prezentat câteva dintre cele mai importante programe în curs de implementare în România în domeniul educației (*Școala după școală, Masă caldă la școală, Școala în siguranță, educație remedială* s.a.) menite să combată efectele pandemiei asupra sistemului de învățământ și asupra categoriilor de populație defavorizate și să reducă decalajele existente privind accesul la educație de calitate pentru toți. Totodată, reprezentantul Senatului a subliniat preocuparea parlamentului pentru adoptarea legislației necesare bunei desfășurări a activităților în sectorul public și în sectorul privat, în contextul restricțiilor sanitare (lucrul la domiciliu, reforma în administrație prin digitalizare); și a prezentat pe scurt inițiativa legislativă parlamentară care reglementează acordarea vizelor pentru nomazii digitali, devenită text de lege, prin adoptarea sa de către Senat, în calitate de Cameră decizională.

Din intervențiile și discuțiile care au avut loc la acest punct al ordinii de zi, au reieșit următoarele idei principale:

- Indiferent de gradul de dezvoltare și de digitalizare al fiecărui stat, trecerea la sistemul de învățământ on line a constituit o provocare în termeni de reglementare, de organizare, de resurse materiale, de resurse umane cu pregătire adecvată pentru sistemul de predare on line și, în special, de asigurare a accesului egal la educație pentru toți elevii.
- Numeroase țări au derulat, în colaborare cu posturile radio și TV naționale, programe de radio/teleșcoală.
- În Camerun, după încheierea perioadei de lockdown din 2020, cursurile cu prezență fizică au fost reluate și nu au mai fost întrerupte, autoritățile fiind în imposibilitatea de a găsi soluții pentru desfășurarea cursurilor on line.
- Existența mai multor limbi oficiale a făcut și mai dificilă trecerea la educația on line și la distanță.
- Redeschiderea școlilor pe durata pandemiei a constituit, la rândul său, o provocare legată de respectarea măsurilor sanitare și, în unele situații, numărul crescut de

² Laurianne Desquesses, reprezentantă a organizației Action mondiale santé.

³ Gabriel Blouin-Genest, profesor la Universitatea Sherbrooke din Canada și director științific al Centrului interdisciplinar internațional pentru dezvoltare în domeniul sănătății.

⁴ Clarisse Loé Loumou, pediatru, membră a Organizației francofone pentru întărirea sistemelor de sănătate și vaccinare.

infecții în rândul elevilor și profesorilor a determinat revenirea temporară la învățământul on line.

- Cambodgia își propune derularea unor campanii naționale de informare prin care populația să fie pregătită pentru "conviețuirea pe termen lung cu COVID-19", astfel încât reluarea activităților economice și sociale să nu determine creșterea ratei infecțiilor și să permită ridicarea treptată a tuturor restricțiilor.
- Belgia derulează programe de educație remedială și ia în considerare flexibilizarea structurii anului școlar, astfel încât perioadele de vacanță să nu fie prestabilite, ci să se acorde în funcție de evoluțiile situației sanitare.
- Industriile culturale au fost grav afectate și, în majoritatea țărilor, statul a acordat sprijin financiar artiștilor și producătorilor de bunuri culturale. Situația în acest sector rămâne în continuare complicată.

Membrii CECC au subliniat importanța pregătirii sistemelor de educație pentru funcționarea în perioade de criză, astfel încât să nu existe nici „*generații pierdute*” și nici „*copii rămași în urmă*”.

5. Proiectul primei variante de *Raport privind Sportul și Francofonia* (raportor: Philippe Mouiller, senator, Franța)

Promotor al incluziunii socio-economice, sportul contribuie, totodată, la promovarea păcii, la autonomizarea femeilor și a tinerilor și la îndeplinirea *Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă* ale ONU în materie de sănătate, educație și coeziune socială. De altfel, sportul și cultura participă la îndeplinirea a 11 dintre cele 17 ODD - uri și contribuie cu 2 % la PIB-ul mondial.

Oportunitatea realizării *Raportului privind Sportul și Francofonia* este cu atât mai mare cu cât, în anii următori, numeroase dintre evenimentele sportive de anvergură urmează să fie găzduite de state membre ale Francofoniei⁵.

Aceste evenimente constituie reale oportunități de promovare a valorilor Francofoniei și de dezvoltare socială, culturală și economică a țărilor organizatoare.

Raportul se va baza pe răspunsurile la un chestionar care urmează să fie transmis spre completare secțiunilor membre ale APF și va fi centrat pe îndeplinirea a trei obiective:

- stabilirea categoriilor de actori implicați în domeniul sportului în statele francofone și a mecanismelor prin care aceștia interacționează ;
- identificarea unor modalități prin care Francofonia ar putea deveni prin sport, activitate cu care are în comun multe valori, un veritabil vector de incluziune socială și de educație, un instrument de luptă contra discriminării și inegalităților;
- identificarea mijloacelor prin care sportul ar putea, în special prin intermediul marilor evenimente sportive internaționale, să servească într-o mai mare măsură la promovarea și la punerea în valoare a limbii franceze.

⁵ Jocurile Olimpice și Paralimpice - Paris, 2024 ; Jocurile Francofoniei - Kinshasa, 2022 ; Jocurile Mediteranei - Algeria, 2022 ; Olimpiada Tineretului - Dakar, 2026 ; Cupa Națiunilor Africane la Fotbal - Camerun, Coasta de Fildeș și Guineea, 2023 ; Cupa Mondială la Fotbal - Canada, 2026.

6. Proiect final de Raport privind abandonul școlar (raportor: Joel Arseneau, membru al Adunării Naționale, Québec)

Varianta finală a raportului a fost reactualizată în baza informațiilor transmise de delegațiile membre ale APF, cu prilejul completării *Chestionarului privind învățământul în perioada de criză*.

Raportorul a inclus în document aspecte generale ale fenomenului de abandon școlar, a identificat factorii socio-economici care determină abandonul școlar, a stabilit o diferențiere a acestora pe criterii de gen, inclusiv din perspectiva provocărilor generate de pandemie, și a analizat legislația și exemplele de bune practici ale statelor francofone, în termeni de prevenire și abordare a fenomenului pe criterii de gen.

Varianta finală a raportului și un proiect de rezoluție pe această temă vor fi discutate în cadrul reuniunii CECC din primăvara anului 2022.

7. Contribuția CECC la Proiectul de Aviz al Adunării Parlamentare a Francofoniei pe tema "Conectivitate în diversitate: digitalizarea – vector de dezvoltare și solidaritate în spațiul francofon" care va fi înaintat șefilor de stat și guvern din țările francofone cu prilejul participării reprezentanților Biroului APF la Sommet-ul Organizației Internaționale a Francofoniei (20-21 nov. 2021, Djerba, Tunisia).

În cadrul Conferinței APF cu tema "*Cum trebuie să acționeze parlamentele francofone pentru reglementarea domeniului digital*" (aprilie, a.c.), la care au fost invitați reprezentanți ai operatorilor OIF și ai unor organizații francofone, au fost identificate liniile directoare ale unei viitoare strategii a Francofoniei în domeniu.

Pornind de la documentul final al Conferinței APF, CECC a discutat și a adoptat conținutul proiectului de Aviz al APF și a formulat recomandări privind *creșterea conectivității și asigurarea accesului egal la infrastructura digitală; modernizarea educației prin digitalizare incluzivă și accesibilă; promovarea limbii franceze și a diversității culturale în mediul digital, creșterea accesibilității conținutului digital francofon, educația cetățenilor în domeniul mass-media în scopul combaterii dezinformării și a propagării știrilor false s.a..*

8. Urmărirea implementării rezoluțiilor CECC adoptate de APF în 2020 și 2021.

Cu acest prilej, reprezentantul delegației Elveției la APF a prezentat principalele măsuri luate în spiritul recomandărilor incluse în *Rezoluția privind educația în situații de urgență* adoptată de APF în ianuarie a.c., care au avut în vedere diminuarea efectelor negative ale pandemiei asupra situației economice și a sănătății mintale a tinerilor.

II. Cea de a doua zi a lucrărilor Comisiei (28 iunie) a fost dedicată următoarelor activități:

1. Audierea reprezentanților Consiliului Superior pentru educație în domeniul mass media din Belgia:

- Catherine Soudon, președinta Grupului de lucru pentru elaborarea *Ghidului privind educația în domeniul cetățeniei* care a prezentat *Studiul cu tema : Tinerii, actualitatea și media*;
 - Tatiana Debrabandère, responsabilă de proiect, care a prezentat *Proiectul Instrumente pedagogice privind educația în domeniul mass-media*.
2. Audiere pe tema *educație pentru cetățenie globală și solidară*: prezentarea Programului *IngénieuxSud*
- Jean-Pierre Raskin, cercetător și profesor la Școala Politehnică din Louvain, coordonatorul Programului *IngénieuxSud*;
 - Stéphanie Merle, referent pentru educație pentru cetățenie globală și solidară la Universitatea din Louvain.
3. **Distrugerea site-urilor de patrimoniu din Armenia**
- Audierea dnei Marie-Sophie De Clippele, cercetătoare la Universitatea Saint-Louis de la Bruxelles;
 - Discutarea și adoptarea *proiectului de Rezoluție privind protejarea site-urilor de patrimoniu din Armenia*.

Proiectul de rezoluție a fost redactat pornind de la constatările pe teren ale Misiunii APF în Armenia conduse de Președintele Regionalei Europa a APF (mai, a.c.), ocazie cu care reprezentanții APF au fost informați cu privire la preocupările comune ale autorităților armene și azere pentru conservarea patrimoniului cultural și religios în regiunea Nagorno-Karabakh.

Astfel, necesitatea adoptării de către APF a unei rezoluții pe această temă este generată de imperativul adoptării de către comunitatea internațională a unei poziții privind acțiunile de distrugere a unor situri incluse în Patrimoniul Mondial UNESCO⁶. Recomandările incluse în proiectul de rezoluție al CECC au fost redactate în deplin respect al dreptului internațional al domeniu.⁷

⁶ În urma conflictului, au intrat sub controlul azer peste 160 de biserici armene, 600 de cruci de piatră, site-ul arheologic de la Tigranakert, peștera paleolitică Azokh precum și mai multe muzee publice și private armene. În același timp, forțele armate azere au deteriorat și au distrus mai multe site-uri religioase și culturale ale patrimoniului armean (Catedrala Ghazanchestsots și Biserica Sfântul Ioan Botezătorul, veche de peste 200 de ani); Fortăreața Shahbulag, biblioteci, muzee, școli și numeroase cimitire.

⁷ *Convenția privind protejarea patrimoniului mondial (1972)* prin care statele se angajează să asigure identificarea, protejarea, conservarea, punerea în valoare și transmiterea generațiilor următoare a patrimoniului cultural și natural de pe teritoriul lor și care prevede ca statele semnatare să nu aducă deliberat distrugeri directe sau indirecte patrimoniului cultural și natural care se află pe teritoriul altor state; *Convenția de la Haga pentru protejarea bunurilor culturale în caz de conflict armat* (intrată în vigoare în 1956) și protocoalele sale care angajează părțile să se abțină de la orice act de ostilitate, de jefuire, de deturnare a bunurilor culturale; *Convenția Consiliului Europei de la Granada pentru păstrarea patrimoniului arhitectural al Europei (1985)*; *Decizia Consiliului Ministerial al OSCE (Kiev, 2013) privind libertatea de gândire, conștiință, religie sau credință*.

Astfel, în spiritul poziționării sale pentru o rezolvare pașnică a conflictului din Nagorno-Karabakh, APF condamnă orice distrugere intenționată a patrimoniului cultural și religios în regiune; îndeamnă Armenia și Azerbaidjan la reconciliere și la protejarea patrimoniului cultural și religios în Nagorno - Karabakh și cheamă toate statele din regiune, membre ale Francofoniei, să acorde sprijin Armeniei, Azerbaidjanului și UNESCO, în conformitate cu prevederile tratatelor internaționale.

Totodată, APF îndeamnă statele membre Francofoniei, să conlucreze cu părțile implicate și salută inițiativa UNESCO de a efectua o misiune tehnică independentă pentru a evalua împreună cu Armenia și Azerbaidjan starea bunurilor culturale, ca și condiție prealabilă pentru protejarea eficace a patrimoniului ambelor state.

Proiectul de rezoluție adoptat de CECC va fi transmis Biroului APF care se va reuni în ianuarie 2022 și va fi inclus pe ordinea de zi a sesiunii plenare a APF din iulie 2022.

Următoarea reuniune a Comisiei va avea loc în primăvara anului 2022, în format on line/hibrid, în funcție de evoluția situației sanitare internaționale.

-Sehator Irineu Darău

Membru al Comisiei pentru educație, cultură și comunicații
a Adunării Parlamentare a Francofoniei
Secretar al Comisiei pentru învățământ, tineret și sport a Senatului